

Ungbamvu ku ha ku nggo Bulu à charr ku Timoti Ure ku mèmè

Aseki atarr ka nggo a du Bulu charr ku Timoti ungbamvu unggoo ku:

1. Bulu à si na nkpama (4:10, 11; Filipiya 2:20).
2. Bulu à gri abiga ba ni isisurr ku iha yi nggo à so ki yi.
3. À zha du uwa ta charr ku abiga ba nu Afisa.

Bulu à charr di akpukpama ba a bu ni rri nu uwa ku, na bu gri ku inggakpa icharr ima yi nggo a charr Azhi akuku ka, tuku Ure ku wre ku, i charr i Abachi inuma yi.

Bulu à charr ku Timoti di a bu kpa iha yi ka na kri karrkarr ni iga yi na ase andanda ka nggo a so nga nggo. À da di a ta si zu ichi iga yi zizi hen, iha ntsimi i ta ka ba glo ni iga yi.

Ùwà ti bre ungbamvu unggoo ku, ùwà bu hi di ùwà i so bre su ure ku kikre ku nggo unushirr a Abachi wanggo à charr ku Timoti tuku abiga Kristi ba we.

**Are ka nggo a charr ka nu ungbamvu unggoo
ku, tuku ankla ka nggo a charr ka nggo**

Bulu à nyarr ku Timoti 1:1-5

Bulu à nggurr Timoti 1:6—2:2

Icharr ni itu i uniga uzizi 2:3-26

Ika Abachi yi nggo i so nga ni ichi 3:1-17

Ure ku Bulu ku ikikre ku 4:1-22

¹ À si ingga Bulu, uni ko na angu ka Yesu Kristi nggo so charr ku ùwà ungbamvu unggó ku. À si Abachi nggo ku itu ima à hla ingga ki uni ko na angu ama, na tu ingga di ingga bu ku bre ku abanu iso sese yi nggo Abachi à da zu du uwa taka nu abangga ba nggo a yo isisurr nu Kristi Yesu ku nggo.

² Ingga ko charr ku ùwà Timoti uzumu wa, nggo si ni isisurr imungga nggo.

Abachi, Aki wa, tuku Yesu Kristi, Atiko amunta wa, a bu na ku ùwà uzizi, na ki itito nu ùwà ku, na bu nu ùwà isu isisurr.

Bulu à nyarr ku Abachi na charr di Timoti bi kri karrkarr

³ Ingga i nyarr ku Abachi wanggo nggo ingga so na ku undu ni isisurr izizi nâ ti akiki mungga a na nggo. Ingga so di barr Abachi na zhi ni ibittu na itu muwa.

⁴ Ingga ri amarr nggo ùwà i yì ashishi, ima yo i di ingga zha ihi ùwà, nggo ima ta ni ingga inyarr.

⁵ Ingga i si kpamusu nu nggo ùwà i yo isisurr ni iga yi hen. Ùwà i na nâ ta si nggo agugumi Loyisi tuku ayirr amuwa Yunisi a na nggo. Ingga i hi ùwà mi i so yo isisurr yi meme yo.

⁶ Ima yo di ingga so da ku ùwà di ùwà bu fu ini yi nggo Abachi à nu ùwà nggo ingga i sa ungo ni itu muwa nggo, du yi rri nâ ta si nggo uru di gru ntsi ni gru kaki uru unkpi.

⁷ Izhi ima nggo Abachi à ni inta i si di na inta ki abi kru isisu hen. Izhi ima yi ì di na inta ki kyekye, ni di du inta kpanye na anishirr ba, ni vu atu amunta gri.

⁸ Ni ima yo ùwà bu si kru ishisha ni da ka ibre ku anishirr ure ku Atiko mutna wa Yesu Kristi hen. Ni si kru ishisha imungga nggo ingga kri ni harr hen. Ùwà mi bu ki iha ku Ure ku wre ku, nu ukyekye ku nggo Abachi à nu ùwà nggo na ti ingga mi ì so ki yi nggo.

⁹ Abachi à kpa inta ttungo na yo inta ki anishirr ama. A si si ku inkindirr zizi mu nggo inta i na ku hen. A si ku issubi tuku uzizi uma mu zhi ni imemé du ùwà à ta du Yesu Kristi à ni na ki inta inkindirr izizi.

¹⁰ Ziza nggo inga i Yesu Kristi Uni kpa inta ttungo wa iyo ì di inta i hi uzizi ku Abachi ku. Kristi à ka ittu nado na du ure ku wre ku i gri iso sese ssuzu krizhizhi mi.

¹¹ Abachi à ttu ingga di ingga i bu ku bre ku anishirr Ure ku wre ku, ingga bu si uni ko na angu tuku unitsarr.

¹² Ima yo di ingga so ki iha inggi yi ziza, ni ki yi sama ni ishisha, nu nggo ingga hi uwanggo wa nggo ingga so ga ma nggo. Ingga hi di a se nu ukyekye ku ssu inkindirr yi nggo ingga i nu ma a zu bi azhibarr a ikikre wa.

¹³ Ga itsarr ijiji yi nggo ùwà hi ni ingga ku nggo, ni kuchi ni iyo isisurr ni ikpanye yi nggo imba i se na yi nu umi ku Kristi Yesu.

¹⁴ A nu ùwà inkindirr izizi. Du Izhi i Iwre yi nggo so tsitsirr nu ùwà ku, nggo i zi ùwà ssu yi gri ngbangba.

¹⁵ Ùwà hi di abiga ba we na anga ka Asiya ka a kà ingga du. Ima yo du anu Fugelu mi tuku Hemogeni a kru nado meme na kà ingga du.

¹⁶ Ingga barr Atiko wa bu zi abi iko i Onesiforru ba nu nggo a di zi ingga ttuttumi. Ishisha i si ki ma

nu nggo ingga i kri ni harr hen.

¹⁷ Nggo à rri ni igbu nu Roma wa ma yo, na zha ingga kago na ni hi ingga bari.

¹⁸ Ingga barr di Atiko bu na wre ku Onesiforru na azhibarr a ikanga a Kristi wa. Ùwà hi nggo à zi ingga nu nggo ingga di se nu Afisa.

2

Uni ta iku uzizi a Kristi Yesu

¹ Uzumu, Timoti, Kristi Yesu à na wre ku ùwà, nggo ùwà so di kri kyekye ni iyo isisurr imuwa yi na ku.

² Are ka nggo ùwà i wo ingga ibre ku anishirr na ka kago nggo, ùwà bu vu ka bre ku anishirr zizi nggo aba mi a ta hi tsarr abanu are akama meme.

³ Ùwà mi bu vu isisurr gri ni iha yi na ti ùwà i si uni ta iku a Yesu Kristi.

⁴ Uni ta iku wa nggo kri nu undu nggo à di zha du uwa à ta na inkindirr yi nggo ankpye ama wa à zha yi nggo. Ni ima yo, uwa si di rri na are ka anishirr ba ngga nggo a si si abi ta iku hen.

⁵ Uni kru wa nggo a zu ba di a bi kru kye, à ta si ga inkindirr yi nggo a da di a bu na hen, uwa à si ta ri inkindirr nu u kru ku hen.

⁶ Uni do wa nggo à cha ukpa kakami ni do yi, uwa yo à ta si ni mémé ni gri ikiri na nga ni iko.

⁷ Ùwà ti zu are ka nggo ingga i bre ku ùwà ni isisurr, Atiko wa a ta zi ùwà na du ùwà vu are ka gri we.

⁸ Si kpamusu hen, Yesu Kristi nggo a ngri ma nu uga ku uttu Doda, a ta ma si ni ibe. Uwanggo yo su Ure ku wre ku nggo ingga di bre.

⁹ Nu nggo ingga di bre Ure ku wre ku, uwa a si ima yo di ingga di ki iha ni ma ikri na ache na ti ingga i si uni la ure. Meme mi, ingga hi di undurr ka si lo ure ku Abachi ku zu hen.

¹⁰ A si ima yo i di ingga so vu isisurr gri na aseki ka we na atu a anishirr ba nggo Abachi hla ba, wre ku Kristi Yesu bu kpa ba ttungo. Aba ta so sese na Abachi ku, nggo a ta nu ba inkpinkpye.

¹¹ A da si ure ujiji mu di:
Inta ti i ka ki na ku ba,
intata so tsitsirr na ku.

¹² Inta ti vu gri ni so ki iha,
inta taka si atuttu na ku meme.
Inta ti kisa di inta si hi ma hen,

uwa mi à taka kisa du uwa à si hi inta hen.

¹³ Inta ti si si abi na ujiji hen,
uwa ta kri nu ujiji umaku meme yo.
Kristi ka si kisa ni itu ima hen.

Unu undu uzizi wanggo Abachi à kpa ma

¹⁴ Da ku anishirr ba, wre ba bu si kpamusu na aseki angga ka hen. Ni ttu ba ukorr ni isa i Abachi di a bu si di vi na are ka nggo sama na achi hen. Ina ima i si ta nu ba inkindirr hen. I ta na isisurr i anishirr nggo a shirr atu ki ndanda.

¹⁵ Kri karrkarr ni na undu ku nggo u ta du Abachi à hi du ùwà i si unu undu wanggo ishisha i si ki ùwà nu undu umaku hen. Ni bu si uwanggo nggo à di tsarr ure ujiji ku Abachi ku zizi.

¹⁶ Ùwà bu si shirr atu ku are arrurru na ankalanttu hen. Are akama a di ka isisurr unushirr glo na Abachi ku.

¹⁷ Itsarr ima i si nâ ta si unkpa ku nggo u bwu ni so ri inina ikpa. Abanu abitsarr abama a si anu Humenayo tuku Filetu.

18 Abama a kà itsarr i jiji yi na da di, itasi yi i ka vu sarr ba, na du iyo isisurr i anishirr yi i kaki ndanda.

19 Ure ujiji ku a Abachi ku u kri ngbangba nâ ta si ingbinta i ibarr iko nggi nggo a charr na yi di, “Atiko wa à hi abangga ba nggo a si anishirr ama ba,” na charr di, “Uwanggo à ti da di uwa a si unushirr a Abachi, uwa bu ba ttungo ni na aseki amimi.”

20 Ni iko inkpi a di zu agbugba ka ri tankpami. A na anuma ka ni izinarriya tuku azurrafa, na si anuma ka nu unkunkurr, anuma ka a me ka ni imimi. A si di yo ila na agbugba anuma ka tankpami hen. Inkindirr izizi nggi i ti zzu bari aba a na undu na ka. Anuma ka a so di na undu na a ka ma yo ttuttumi.

21 Uwa a si meme yo na abiga ba ba. Uwanggo nggo à ti si shirr ku abitsarr imu ba atu hen, na ti vu itu ima gri, uwa à ta si nâ ta si ighbigba izizi yi. Atiko wa à ta nyarr ma, inyarr ima i ta du a na ku Atiko wa undu umaku.

22 Kru share ku aseki ndanda ka nggo amumarr nze a di zha na ka nggo. Yo itu imuwa yi ni na aseki azizi, ni iyo isisurr ni iga, kpanye na anishirr ba, ni so ni isu isisurr na abangga ba nggo a ko barr Abachi ni isisurr iyirr di a bu zi aba.

23 Kà urrurru tuku iri anta i gigye, nggo imba hi da a di gri undanda uvi.

24 Uvurr iko a Atiko a bu si di vi na anishirr ba hen. A bu di na wre ku anishirr wemi, a bu si unitsarr uzizi nggo a ti na ku inkindirr indanda uwa si ki unfu korrmii hen.

25 Na bu di tsarr abangga ba nggo a kri azanyirr na ku nggo bwemi. Meme nggo Abachi à ta du ba

a hi ikpala imbarr yi na ta kanga ni ga anko azizi wa.

²⁶ Meme nggo amarr azizi a ta gru so nga ba, aba ta kru huzzu ni idangbla Isheta yi nggo a di vi ba na du ba a kaki abi wo ku uwa mu ure nggo.

3

Ivi ikikre yi

¹ Ùwà bu si kpamusu hen. Iha i ta ka se ni ivi ikikre yi.

² Anishirr a ta kaki abi kpanye na atu ambarr yo mre na ta zharr inklo. A ta kaki abi nggurr anke na gi atu. A ta si abi sama na atu na di marr anishirr. A ta si abi ka iwo ure ku akiki ambarr. Inkindirr yi nggo a ti na ba aba a ta kpa yi chirr. A si ta kru isisu i Abachi hen.

³ Na si ta kpanye na anishirr hen. Ùwà ti na ba inkindirr aba a si ta ka du ku ùwà hen. A ta bre are angga ka nggo ka na isa unushirr ki ndanda. A si ta vu atu ambarr gri hen. A ta kaki amimi, na ta karr aseki azizi ka.

⁴ A taka re akpambarr surr du ba na aseki ndanda, na ta na aseki arrurru sama ni iri amarr, na ta ga angba na nggurr anke. A ta kpanye na aseki ka ingbingbru ka mri Abachi.

⁵ A ta na aseki ba na abi da a bu da da aba a si abiga, na si ta kpanye nu ukyekye ku ure ku Abachi ku hen. Kru anishirr abama.

⁶ Abanu ambarr ba di rri na ako a amba abangga ba nggo si di ri amarr ta anko hen, na re ba surr ni ina undanda. Ila ure imbarr yi i de ba zu. Izharr aseki imbarr yi i ttu ba ashishi.

⁷ Amba angga ba di ga itsarr i hehe ttutsumi, na si di hi ure ujiji ku hen.

⁸ Anishirr abama a kà ure ujiji ku nâ ta si nggo anu Janisi tuku Jambre a kri angbachî nu Musa ku. A si di ri amarr azizi zizo hen, na a ka jaku ni iga yi ba.

⁹ A si ta kuchi na aseki ka nggo a so di na ka hen. Ni itu i Janisi tuku Jambre, anishirr ba ta hi urururu umbarr ku.

Are ka ikikre ka

¹⁰ Ùwà nanko, ùwà hi itsarr imungga yi, ni hi nggo ingga i so nggo. Uwa i hi inkindirr yi nggo ingga zha yi ni ingbingbru inggi yi. Uwa ki ashishi hi nggo ingga i kri ni iga yi. Ni ivu isisurr gri, ni ikpanye na anishirr ba, ni ivu gri imungga yi,

¹¹ nu nggo a ki ingga iha ku ure ku Abachi ku nggo, ni iha imungga yi mremremu. Ùwà hi aseki ka nggo anishirr a na ki ingga ni igbu i Antakiya, Ikoniyâ tuku Lisitra. Meme mi Atiko wa à kpa ingga ttungo na ba.

¹² A si ure ujiji mu di uwanggo nggo a ti du uwa a ta ga Yesu Kristi, aba a ta ki ma iha meme yo.

¹³ Anishirr amimi abi re anishirr ba a si ta ba ttungo hen. A ta ki ku anishirr imu. Anishirr mi a ta ki ba imu meme.

¹⁴ Ùwà, nanko ùwà bu so kuchi ni iga yi meme yo nggo a tsarr ùwà, ùwà kpanye nggo. Ùwà hi abangga ba nggo a tsarr wa nggo.

¹⁵ Ùwà mi i hi Are ka Abachi ka zhi ni itsitsa mu, ni hi da are akama yo ka na ùwà ki krizhizhi, wre ku ùwà bu kpanye ni Yesu Kristi ku, meme yo uwa ta kpa ùwà ttungo.

¹⁶ Ankpi are ka angbamvu ka wemi a zhi na Abachi ku. Are ka we sa ka itsarr inta inkindirr yi

nggo i si ijiji, na tsarr anishirr du ba hi inkindirr yi nggo i si indanda, na du ba ssu ina ndanda yi ki, na tsarr ba iso izizi,

¹⁷ wre ku unushirr wa nggo ti ga Abachi a bu se na aseki ka we nggo ta du ma na undu ku iwre nggo.

4

¹ Nggo Yesu taka nga nye gri anishirr ama ba nâ ta si uttu, uwa taka ni bre ku abi so tsitsirr ba na abi kî ba amu. Ni ima yo, na age ka Abachi tuku Kristi Yesu ingga ko da ku ùwà di

² Ùwà bu bre ure ku Abachi ku. Ka ivi yi ti wre ka i ti si indanda, ùwà bu tsarr ba umimi umbarr ku, ni kisa ba ni ila ure imbarri yi, ni du ba a vu isisurr. Na meme ni ivu isisurr, ni so di tsarr ba ndindi.

³ Ivi i taka nga nggo anishirr a ta kà iwo itsarr izizi yi, na ta zha iwo inkindirr yi nggo abangga a kye di wre ba nggo. A ta ga abitsarr tankpami, aba a ta tsarr ba aseki ka nggo a zha di aba a ta wo ka nggo.

⁴ A ta kà iwo ure ujiji ku, na ta shirr atu na wo are ka imu.

⁵ Ùwà na anko a ti so na meme, ùwà bu vu itu imuwa gri. Vu gri ni iha, ni na undu ku uni bre Ure ku wre ku, ni na indu yi wemi nggo abi na ku Abachi undu ba a di na nggo.

⁶ A ti si ingga nanko, ivi imungga yi i ma ba a so ba ingga a ni nâ ta si ininazzu ni to, nggo a ka ba a to ba. Ivi i kuma imungga yi i ma ba.

⁷ Ingga i tsi wre, ni kru ukru ku ku kre. Ni kri karrkarr ni iga yi.

⁸ Ziza nggo a zu ki ingga azadi ka ibwa cha ka nu nggo ingga zirr uzirr ku nggo wre ku Abachi. Atiko

wa yo su Uni bre amu ujiji wa à ta turr ki ingga anzi na azhibarr ankpi a ikanga ama wa. A si si ingga na nkpamu mu taka turr anzi wa hen, abangga ba nggo so di gbye ikanga ima yi mi a taka turr ba na wa meme.

Ure uzizi ni itu i abiga Abachi ba

9 Ùwà bu ta ukpa ni nga ni ingga ku korr.

10 Dima à kà isisurr ima yi ka ko na aseki ka ingbingbru ka, na ka ka ingga du ba, na kuma nu Tesalonika. Krese à kuma nu Galatiya, u Titu à kuma nu Dalimatiya.

11 Luka yo so ni ingga ku na nkpama. Ùwà bu zha Marrku gri ki ingga. À ta ni zi ingga nu undu ku nggo Abachi à ni ingga nggo.

12 Ingga i tu Tikiku kuma nu Afisa.

13 Ùwà ti taka nga, ùwà gri ki ingga ankru arire ka ttu umvru ka. Ingga i ka kà du nu Karrpu ku nu Torrowa. Ka vu angbamvu ka charr ka kye. Si kpamusu ni inggakpa* yi nggo ingga charr na yi nu ungo hen.

14 Alezanda uni la ankpu inklo wa à na ki ingga inkindirr indanda kakami. Abachi mu à taka nu ma azadi ama ka.

15 Na ni bu kye ma, nu nggo à kri karrkarr na varr ure ku Abachi ku nggo inta i gri ku kakami.

16 Undurr a si chi ki ywhiywhirr na zi ingga niibre amu imemé yi hen. A ga nado na kà ingga du. Ingga so barr da Abachi bu si glo ba ku ina ima yi hen.

* **4:13** *Inggakpa:* Ungbamvu ku charr nggo a na ku nu unggakpa ku ivinta.

17 Atiko wa à si kà ingga du hen. Uwa yo à ni ingga ukyekye ku nggo ingga ibre ure ku ni inggya wemi ku abangga ba nggo a si si ani Yahuda hen. Uwa yo à kpa ingga ttungo na angu ka iche.

18 Atiko wa si ta du inkindirr numa imimi i vu ingga farr hen, na ta gri ingga nga zizi mi nu unkplassu, nggo a su Uttu. Nyarr ku sese. Du yi si meme yo.

Ichi ikikreyi

19 Chi ki ingga anu Priskila tuku Akila na abi iko i Onesiforru ba.

20 Irrasitu à ka so nu Korrintiya. Trofimu à sama nu ukpa ukyekye ingga i ka ma du nu Miletu.

21 Ta ukpa ni nga ni ingga ku bari iki yi ka ma. Anu Yubulu tuku Pudeni, u Linu tuku Klawudiya a di ingga bu chi ùwà. Amuya abiga abanu ba mi a so chi ùwà meme.

22 Ingga barr di Abachi bu zi izhi imba yi. Ni barr di Abachi bu na wre ki imba we.

Ungbamvu Ku Abachi Azhi Ahehe Ka New Testament in Ninzo (NI:nin:Ninzo)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ninzo

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9789789156047

The New Testament

in Ninzo

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

d46fed5f-6317-5355-ab77-aef8925db2e6